

# Rozsudek Nejvyššího soudu ČSR ze dne 01.02.1988, sp. zn. 4 Tz 39/87, ECLI:CZ:NS:1988:4.TZ.39.1987.1

**Číslo:** 52/1988

**Právní věta:** K podmínkám uložení trestu zákazu pobytu podle § 57a tr. zák. Na toho, kdo splnil podmínky pro přiznání plného invalidního důchodu, nelze pohlížet jako na osobu, která se vyhýbá poctivé práci. Pro závěr, že pachatel má trvalý pobyt v místě nebo obvodě, na který se trest zákazu pobytu má vztahovat, nestačí přihlášení pachatele k trvalému pobytu podle předpisů o hlášení a evidenci pobytu občanů (zák. č. 135/1982 Sb.), ale je nutno zjišťovat, kde se skutečně pachatel trvale zdržuje.

**Soud:** Nejvyšší soud České soc. rep.

**Datum rozhodnutí:** 01.02.1988

**Spisová značka:** 4 Tz 39/87

**Číslo rozhodnutí:** 52

**Číslo sešitu:** 7-8

**Typ rozhodnutí:** Rozsudek

**Hesla:** Zákaz pobytu

**Předpisy:** 140/1961 Sb. § 57a 135/1982 Sb. § 4

**Druh:** Rozhodnutí ve věcech trestních

**Sbírkový text rozhodnutí:**

Č. 52

K podmínkám uložení trestu zákazu pobytu podle § 57a tr. zák.

Na toho, kdo splnil podmínky pro přiznání plného invalidního důchodu, nelze pohlížet jako na osobu, která se vyhýbá poctivé práci.

Pro závěr, že pachatel má trvalý pobyt v místě nebo obvodě, na který se trest zákazu pobytu má vztahovat, nestačí přihlášení pachatele k trvalému pobytu podle předpisů o hlášení a evidenci pobytu občanů (zák. č. 135/1982 Sb.), ale je nutno zjišťovat, kde se skutečně pachatel trvale zdržuje.

(Rozsudek Nejvyššího soudu ČSR z 1. 2. 1988 sp. zn. [4 Tz 39/87.](#))

K stížnosti pro porušení zákona podané generálním prokurátorem ČSR Nejvyšší soud ČSR zrušil výrok o trestu zákazu pobytu v rozsudku okresního soudu v Chomutově z 27. února 1985 sp. zn. 3 T 10/85.

Z odůvodnění:

Rozsudkem okresního soudu v Chomutově ze dne 27. února 1985 sp. zn. 3 T 10/85 byl obviněný R. P. uznán vinným pokusem trestného činu opilství podle § 8 odst. 1, § 201 tr. zák. a pokusem trestného činu neoprávněného užívání cizího motorového vozidla podle § 8 odst. 1, § 209a odst. 1, odst. 4 písm. b) tr. zák. proto, že dne 19. července 1984 kolem 23.30 hod. po požití alkoholických nápojů v takovém množství, že jeho krev obsahovala nejméně 1,64 g/kg, se v Chomutově postupně pokusil vloupat do zaparkovaných osobních automobilů majitelů F. S., M. K., J. P. a Z. K. v úmyslu použít tato vozidla k jízdě, přičemž byl již pro trestný čin neoprávněného užívání cizího motorového vozidla podle § 209 odst. 1 tr. zák. odsouzen a trest vykonal.

Dále byl odsouzen za přečin maření výkonu úředního rozhodnutí podle § 7 písm. c) zák. č. 150/1969 Sb. proto, že v době od 1. 5. 1984 v Chomutově navštěvoval restaurace, kde požíval alkoholické nápoje přesto, že rozsudkem okresního soudu v Chomutově ze dne 4. 5. 1979 sp. zn. 2 T 54/79 mu byl uložen ochranný dohled s omezením podle § 2 odst. 2 zák. č. 44/1973 Sb. spočívajícím v zákazu návštěv restauračních zařízení za účelem požívání alkoholických nápojů.

Za tuto trestnou činnost mu byl podle § 209a odst. 4 tr. zák. s použitím § 35 odst. 1 tr. zák. uložen úhrnný trest odnětí svobody v trvání dvou roků, pro jehož výkon byl podle § 39a odst. 2 písm. b) tr. zák. zařazen do druhé nápravně výchovné skupiny. Podle § 49 odst. 1 a § 50 odst. 1 tr. zák. mu byl uložen též trest zákazu činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel na dobu dvou roků. Podle § 57a odst. 1 tr. zák. byl obviněnému dále uložen trest zákazu pobytu, jímž mu byl zakázán pobyt na území Severočeského kraje na dobu pěti let. Rozsudek nabyl právní moci.

Proti tomuto rozsudku podal ve prospěch obviněného generální prokurátor ČSR stížnost pro porušení zákona. Zaměřil ji proti výroku, jímž byl obviněnému uložen trest zákazu pobytu. Ve stížnosti pro porušení zákona se poukazuje na to, že tento druh trestu lze uložit mimo jiné jen za podmínky, že jde o pachatele, který se vyhýbá poctivé práci a nemá trvalý pobyt v místě nebo obvodě, na který se má trest vztahovat. Obviněného však nebylo možno považovat za osobu, která se vyhýbá poctivé práci, protože v době rozhodování soudu byl invalidním důchodcem a okresní soud též nesprávně za místo trvalého pobytu obviněného považoval Bátovce, okr. Levice, kde však je obviněný pouze formálně hlášen, trvale se však zdržuje u svých rodičů v Chomutově. Proto nebylo možno trest zákazu pobytu v Severočeském kraji obviněnému uložit, a jestliže tak okresní soud učinil, porušil v neprospěch obviněného zákon v ustanovení § 57a odst. 1 tr. zák. Ve stížnosti pro porušení zákona se navrhuje, aby Nejvyšší soud ČSR uvedené porušení zákona vyslovil a vadný výrok o trestu zákazu pobytu zrušil.

Nejvyšší soud ČSR přezkoumal správnost všech výroků napadeného rozsudku, přezkoumal též správnost řízení, jež mu předcházelo, a shledal, že zákon byl porušen.

Řízení, které napadenému rozsudku předcházelo, bylo provedeno v souladu s trestním řádem. Skutková zjištění okresního soudu jsou úplná a správná. Zákonu odpovídá též právní posouzení prvního skutku jako pokusu trestného činu opilství podle § 8 odst. 1, § 201 tr. zák. a pokusu trestného činu neoprávněného užívání cizího motorového vozidla podle § 8 odst. 1, § 209a odst. 1, odst. 4 písm. b) tr. zák., jakož i posouzení dalšího skutku jako přečinu maření výkonu úředního rozhodnutí podle § 7 písm. c) zák. č. 150/1969 Sb. Zákoný je též výrok o trestu odnětí svobody, o způsobu jeho výkonu a o trestu zákazu činnosti.

Okresní soud však pochybil, pokud obviněnému uložil též trest zákazu pobytu. Bylo zjištěno, že obviněný má trvalý pobyt na adrese Bátovce, okr. Levice, že však se za poslední léta sžil s prostředím v okrese Chomutov, které mu usnadňuje páčání trestné činnosti, a že páchal trestnou činnost prakticky v celém Severočeském kraji. Aby okresní soud obviněného z tohoto prostředí vytrhl, uložil

mu trest zákazu pobytu v Severočeském kraji na maximální zákonem povolenou dobu.

Pochybení okresního soudu spočívá v tom, že vadně hodnotil i k okolnosti rozhodné pro uložení zmíněného druhu trestu a nezabýval se všemi podmínkami, které zákon pro jeho uložení stanoví. Podle § 57a odst. 1 tr. zák. soud může uložit trest zákazu pobytu na jeden rok až pět let, jestliže za úmyslný trestný čin nebo přečin odsuzuje pachatele, který se vyhýbá poctivé práci a nemá trvalý pobyt v místě nebo obvodě, na který se trest má vztahovat, vyžaduje-li to ochrana bezpečnosti státu, vnitřního pořádku, ochrana rodiny, zdraví, mravnosti nebo majetku.

Se závěry okresního soudu lze souhlasit potud, že obviněný se od roku 1972 v Severočeském kraji opakovaně dopouštěl trestné činnosti majetkového charakteru a byl pro ni také pětkrát odsouzen. S ohledem na bezpečnost majetku by proto uložení trestu zákazu pobytu přicházelo v úvahu. Ze zprávy Úřadu důchodového zabezpečení v Bratislavě ze dne 29.8. 1984 však vyplývá, že obviněnému byl od 18. června 1984 přiznán plný invalidní důchod ve výši 757,- Kčs měsíčně. Jestliže tedy obviněný splnil podmínky pro přiznání plného invalidního důchodu, nelze na něj pohlížet jako na osobu, která se vyhýbá poctivé práci. Okresní soud se splněním této podmínky vůbec nezabýval, ačkoliv již z toho důvodu nebylo možno obviněnému uvedený druh trestu uložit.

Při zjišťování místa trvalého pobytu obviněného okresní soud vycházel pouze z údajů obsažených v občanském průkazu obviněného, kde jsou jako trvalý pobyt vyznačeny Bánovce, okr. Levice. Pro závěr o tom, zda pachatel má nebo nemá trvalý pobyt v místě nebo obvodě, v němž páchal trestnou činnost a na který se má trest zákazu pobytu vztahovat, však nelze vycházet jen z formálních údajů o přihlášení k trvalému pobytu podle předpisů o hlášení a evidenci pobytu občanů (zák. č. 135/1982 Sb.), ale je nutno zjišťovat, kde má pachatel skutečný trvalý pobyt. Ze zprávy MNV Bánovce, okr. Levice, vyplývá, že obviněný je zde sice trvale hlášen; asi od roku 1965 se zde však nezdržuje, neboť spolu s rodiči odešel do Čech a již se nevrátil. Podle zprávy OO VB Chomutov se obviněný zdržuje v trvalém bydlišti v Chomutově spolu se svými rodiči a nezl. synem. Z uvedených okolností bylo možno dovodit, že Bánovce, okr. Levice, jsou pouze místem, kde je obviněný formálně přihlášen k trvalému pobytu; skutečným trvalým pobytem ve smyslu § 57a odst. 1 tr. zák. je však Chomutov v Severočeském kraji, kde obviněný delší dobu žije s rodinou. S ohledem na ust. § 57a odst. 1 tr. zák. nebylo proto možno obviněnému uložit trest zákazu pobytu v Severočeském kraji.